

**Győri Ítéltábla**  
**Pf.II.20.312/2017/17/I.**

A Győri Ítéltábla a dr. Vörös József ügyvéd és a Dr. Bölskei Zsolt Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a dr. Szabó Balázs Gábor ügyvéd által képviselt I.r., dr. Molnár Miklós Viktor ügyvéd által képviselt II.r., dr. Kerecsanin Máté által képviselt IV.r., a dr. Pomázi Ádám ügyvéd által képviselt V.r. és a dr. Pomázi Ádám ügyvéd által képviselt VI.r., a VII.r. és a VIII.r. alperesek ellen tartozás megfizetése iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2017. június 28. napján kelt 16.P.20.030/2016/57. szám alatti ítélete ellen az I.r. alperes által 58., a II.r. alperes által 60., 63., az V.r. alperes által 66., 73. és a VI.r. alperes által 67., 74. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán - megtartott tárgyalás alapján - meghozta a következő

**r é s z í t é l e t e t :**

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a 2007. május 23-án kelt kölcsönszerződéssel kapcsolatos 10.879.471. (Tízmillió - nyolcszázhetvenkilencezer - négyszázhetvenegy) Ft tőke, 5.728.781. (Ötmillió - hétszázhuszonnyolcezer - hétszáznyolcvanegy) Ft ügyleti kamat, 1.457.010. (Egymillió - négyszázötvenhétezer - tíz) Ft késedelmi kamat, 65.536. (Hatvanötezer - ötszázharminchat) Ft költség, továbbá ennek késedelmi kamatai tekintetében hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és új határozat hozatalára utasítja;

egyéb fellebbezett részét helybenhagyja.

Az I-II.r. alperes per tárgyalásának felfüggesztése iránti kérelmét elutasítja.

Mellőzi az elsőfokú ítélet le nem rótt kereseti illeték és perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését, egyben kötelezi az I-II.r. alperest 1.320.000. (Egymillió - háromszázhuszezer) Ft elsőfokú perköltség, valamint az állam javára 1.000.000. (Egymillió) Ft feljegyzett illeték egyetemleges viselésére.

Kötelezi az I-II.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek személyenként 838.200. - 838.200. (Nyolcszázharmincnyolcezer - kettőszáz - nyolcszázharmincnyolcezer - kettőszáz) Ft - míg az V-VI.r. alperest, hogy 12.700. - 12.700. (Tizenkettőezer-hétszáz - tizenkettőezer-hétszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét 317.500. Ft-ban, míg az I-II.r. alperesét személyenként 432.000. - 432.000. (Négyszázharminckettőezer - négyszázharminckettőezer) Ft-ban állapítja meg.

Ez ellen a részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

## Indokolás

1.

A hitelező felperes, valamint az I-II.r. alperes mint egyetemleges adósok között 2007. május 23. napján *devizaalapú kölcsönszerződés* jött létre. A szerződés 2007. május 29. napján módosított I. pontjában a felperes 46.800,83 CHF összegnek megfelelő 7 millió forint kölcsöntőke folyósítását vállalta. A szerződés I/4. pontjában a hitelező tájékoztatta az adósokat, hogy „*tekintettel arra, hogy a kölcsön nyilvántartása devizában történik az adós köteles az árfolyamváltozásból eredő esetleges veszteségek viselésére*”. Az ügyleti kamat mértékét, a kamatlábat a mindenkor érvényes referencia kamatláb (2007. május 14-én LIBOR 2,38%) + évi 7,5%-ban, azaz a szerződéskötéskor „évi 9,8% kamatfelárban” határozták meg. A szerződésben egyszeri kezelési költségként 2%-ot, 936,02 CHF-et; zárlati költségként évi 46,8 CHF-et; míg a THM-et 10,9358 %-ban állapították meg. A kölcsön futamideje 120 hónap, lejáratá 2017. május 31. napja volt. Az adósok a futamidő alatt havonta 618,54 CHF-nek megfelelő - a tőkéből és kamatösszegéből álló - törlesztőrészlet megfizetését vállalták. (IV/1. pont) Késedelmi kamatként az ügyleti kamaton felüli évi 6%-ot állapították meg. (VI/2. pont) A VI/1. pontban a hitelező fenntartotta magának a jogot a kölcsön összege után számított kamat, illetve egyéb költség mértéke módosítására. A szerződés VIII/12. pontjában súlyos szerződésszegésnek minősítették, amennyiben az adósok a szerződésből eredő kötelezettségeiket 30 napos késedelem után, a bank írásbeli felhívása ellenére sem teljesíti.

A kölcsön visszafizetése biztosítékeként ugyanezen a napon (2007. május 23.) *keretbiztosítéki jelzálogszerződés* jött létre a hitelező mint jelzálog-jogosult és az I-II.r. alperes adós jelzálog-kötelezett között. A szerződéssel a felek jelzálogjogot alapítottak az I-II.r. alperes  $\frac{1}{2}$  -  $\frac{1}{2}$  arányú közös tulajdonában lévő .... hrsz-ú (...) ingatlanra 60.841,08 CHF keretösszeg erejéig.

A fizetési kötelezettsége elmulasztása miatt a felperes 2010. május 20-án írásban szólította fel az I-II.r. alperest 1.221.742.Ft hátralék 8 napon belüli megfizetésére. A felszólítást az I.r. alperes 2010. május 26-án a .... szám alatti címen - míg a II.r. alperes 2010. június 5-én az ... szám alatti címen átvette. A felszólítás eredménytelensége miatt a felperes 2011. június 2. napján a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta. A felmondás az I-II.r. alperes említett címéről a „címezett nem kereste” jelzéssel érkezett vissza.

2.

2005. augusztus 17. napján a hitelező felperes, az I.r. alperes ügyvezető által képviselt, a cégnyilvántartásba a Cg.... cégjegyzékszám alatt bejegyzett ... Kereskedelmi Kft. adós, az I-II.r. alperes készfizető kezes között *kölcsönszerződés -és kezesi szerződés* jött létre 383.460 CHF devizaalapú kölcsön folyósítására. Kikötötték (I/2. pont), hogy a 383.460 CHF kölcsönösszeget folyósít, amely a konverzió indításának napján a bank által jegyzett deviza vételi árfolyamon kerül meghatározásra. Az esetlegesen fennmaradó CHF kölcsönösszeget a bank az adós részére nem folyósítja. A kölcsön kamatlábat a szerződésben a „mindenkor érvényes referencia kamatláb (3 havi LIBOR 2005. augusztus 14-én) + évi 6,24 %, azaz évi 7% kamat felárban” határozták meg. A kölcsön futamidejét 180 hónapban, lejáratát 2020. augusztus 17. napjában, a tőkét és a kamatot is magában foglaló havi törlesztőrészletet 3.480 CHF-ben állapították meg. (IV/1. pont) Kikötötték, hogy az adós a lejárt tőke- és kamattartozás után az ügyleti kamaton felül évi 6% késedelmi kamatot is köteles fizetni. A kölcsönszerződés okiratában (VIII/23. pont) az I-II.r. alperes készfizető kezességet vállalt, arra az

esetre, ha az adós a fizetési kötelezettségének nem, vagy csak részben tenne eleget. A kölcsön visszafizetése további biztosítékaul a szerződéskötés napján a hitelező felperes mint zálogjogosult és vételi jog jogosultja, valamint az I-II.r. alperes mint jelzálogkötelezett és vételi jogot engedélyező eladó között *keretbiztosítéki jelzálogjog és opciós szerződés* is létrejött, a jelzálogjogot és az opciós jogot az I-II.r. alperes tulajdonában lévő .... hrsz-ú (...) ingatlanra kikötve. 2010. május 31-én a felperes a készfizető kezes és „dologi adós” I-II.r. alperest felszólította a hátralékos 4.939.801.Ft nyolc napon belüli megfizetésére. Az írásbeli felszólítást az I.r. alperes a ...1. szám alatti címen 2010. június 7. napján átvette, míg a II.r alperes ... szám alatti címéről a „címezett nem kereste” jelzéssel érkezett vissza. A 2010. május 31. napján kelt felszólítás „nem kereste” érkezett vissza az adós ... Kereskedelmi Kft. .... szám alatti címéről is. A felszólítás eredménytelensége miatt a kölcsönszerződést a felperes 2011. június 1. napján azonnali hatállyal mondta fel. A felmondás okirata az I.r. alperes .... szám alatti címéről és a II.r. alperes .... szám alatti címéről a címezett „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza.

3.

2007. december 21-én a hitelező felperes és az I.r. alperes ügyvezető által képviselt ... Kereskedelmi Kft. között 47/2007. szám alatt újabb *kölcsönszerződés* jött létre 158.415,84 CHF kölcsöntőke folyósítására. Kikötötték (I/2. pont), hogy a felperes bank a kölcsönösszegeből összesen legfeljebb 24 millió forintnak megfelelő CHF kölcsönösszeget folyósít, amely a konverzió indításának napján a bank által jegyzett deviza vételi árfolyamon került meghatározásra. A kölcsön ügyleti kamatlábát a mindenkor érvényes referencia kamatláb „(3 havi LIBOR, 2007. december 19-én 2,7750) + évi 7,5%, azaz évi 10,27% kamatfelárban” határozták meg. A kölcsön futamidejét 180 hónapban, lejáratát 2022. december 31. napjában állapították meg. Kikötötték, hogy a kölcsön törlesztőrészletét az adós havonta köteles megfizetni, a bank pedig a tőke- és kamattörlesztés esedékessége előtt három nappal értesítést küld az adós részére a törlesztés összegéről és az esedékesség időpontjáról. Fizetési késedelem esetén a késedelem idejére az adós a lejárt tőke- és kamattartozás után az ügyleti kamaton felül évi 6% késedelmi kamat fizetését vállalta. A kölcsön visszafizetésének biztosítékaul az I.r. alperes készfizető kezességet - míg az I-II.r. alperes jelzálogkötelezettséget vállalt. A szerződéskötés napján létrejött *keretbiztosítéki jelzálogszerződésben* 221.782,17 CHF erejéig jelzálogjogot alapítottak az I-II.r. alperes tulajdonában lévő .... hrsz-ú ...) ingatlanra. További biztosítékként az adós ... Kereskedelmi Kft. forgóeszköz állományára *keretbiztosítéki jelzálogszerződés* jött létre. Az adós a fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért a felperes 2010. május 31. napján közölt írásbeli felszólítást 4.022.400.Ft (20.628,75 CHF) nyolc napon belüli megfizetésére. A fizetési felszólítást az I.r. alperes ...9. szám alatti címén 2010. június 7. napján átvették, míg az egyenes adós cég ... szám alatti - és a II.r. alperes ... szám alatti címéről a címezett „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza. A felszólítás eredménytelensége miatt a kölcsönszerződést a felperes 2011. június 1. napján azonnali hatállyal mondta fel. A felmondás okirata az I.r. alperes .... szám alatti címéről és a II.r. alperes .... szám alatti címéről a címezett „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza.

A ... Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaságban az I.r. alperes tagsági - és ügyvezetői jogviszonya 2008. április 24. napján szűnt meg. 2009. november 30. napjáig tagja maradt azonban a társaságnak az I-II.r. alperes gyermeke, ... és ..., az utóbbi 2009. november 30. napjáig az ügyvezetői tisztséget is betöltötte.

A Fejér Megyei Bíróság mint Cégbíróság 2010. november 3-án a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 90.§-a alapján a ... Kereskedelmi Kft-vel szemben ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárást indított.

A Céglőzłny 2010. november 18. napján kelt számában felhívást tett közzé, hogy - egyebek mellett - a cég hitelezői 30 napon belül a hitelezői igényüket a cégbíróságnak jelentsék be. A 2011. március 2. napján kelt végzésével a cégbíróság az ismeretlen székhelyű ... Kereskedelmi Kft. törölését rendelte el, annak Céglőzłnyben közzétételére 2011. március 17. napján került sor. A végzés 2011. április 2. napján emelkedett jogerőre.

A felperes módosított keresetében - *elsődleges*en a 2007. május 23. napján kelt 23/2007. szám alatti kölcsönszerződés alapján az I-II.r. alperes egyetemleges kötelezését kérte 10.879.471.Ft tőke, 5.728.781.Ft ügyleti kamat, 1.457.010.Ft késedelmi kamat, 65.536.Ft költség; továbbá a tőkeösszeg 2015. február 2. napjától a kifizetés napjáig járó 8,6%-os ügyleti kamata és további 6%-os késedelmi kamata megfizetésére. *Másodlagosan* az I-II.r. alperest mint készfizető kezesekeket - a hitelező felperes, valamint az adós ... Kereskedelmi Kft. között 2005. augusztus 17. napján 19/2005. szám alatt létrejött kölcsönszerződésből eredően - 339.519,93 svájci frank (CHF) tőke, 129.637,92 CHF ügyleti kamat, 68.218,92 CHF késedelmi kamat, 1.118,7 CHF költség összegekeknak a kifizetés napján érvényben lévő MNB árfolyam alapján kiszámított forint összege megfizetésére kérte kötelezni. Ezen túl a tőkeösszegnek 2013. október 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a kölcsönszerződés III/1. pontja szerinti mindenkor érvényes referencia kamatláb (3 havi LIBOR) + évi 6,24 %-os ügyleti kamata; illetve a tőkeösszegnek és 129.637,92 CHF ügyleti kamatnak 2013. október 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a szerződés III/1. pontja szerinti évi 6%-os késedelmi kamata összegének a kifizetés napján érvényben lévő MNB árfolyam alapján kiszámított forintösszege megfizetésére kérte kötelezni az I-II.r. alperes készfizető kezesekeket. *Harmadrészt* az I.r. alperest készfizető kezesként kérte kötelezni - a hitelező felperes, valamint a ... Kereskedelmi Kft. között 2007. december 21. napján 47/2007. hitelszám alatt létrejött szerződésből eredően - 154.500,55 CHF tőke, 62.304,86 CHF ügyleti kamat, 31.030,54 CHF késedelmi kamat és 622,3 CHF költség összegekeknak a kifizetés napján érvényben lévő MNB árfolyam alapján kiszámított forint összege megfizetésére. Ezen túl kérte kötelezni az I.r. alperest a tőkeösszeg 2013. október 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a szerződés III/1. pontja szerinti mindenkor érvényes referencia kamatláb (3 havi LIBOR) + évi 9,25% ügyleti kamata - , illetve a tőkeösszegnek és az ügyleti kamatnak 2013. október 15. napjától a kifizetés napjáig járó évi 6%-os késedelmi kamata összegének megfelelő, a kifizetés idején érvényben lévő MNB árfolyam alapján számított forint összege megfizetésére. *Negyedrészt* kérte kötelezni az I.r. alperest annak tőrésére, hogy a felperes a kölcsönszerződések alapján érvényesített követelését az I.r. alperes ½ arányú tulajdonában lévő ... hrsz-ú (...) ingatlanból zálogjoga alapján kielégítse. *Ötödrészt* kérte kötelezni a II., IV., V., VI., VII., VIII.r. alperesekeket mint végrehajtási jog jogosultjait, annak tőrésére hogy a felperes a követelését jelzálogjoga alapján a ... hrsz-ú ingatlanból kielégítse.

Az I., II., IV.r. alperes *ellenkérelmében* a kereset elutasítását kérte.

Az I.r. alperes azzal védekezett, hogy a kölcsönszerződések érvényesen nem jöttek létre. A felperesnek a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 47.§ (1) bekezdése alapján két képviseleti joggal rendelkező alkalmazott együttes aláírásával kellett volna ellátnia a kölcsönszerződésekeket. A felperestől származó aláírások azonban a szerződéseken nem cégszerűek, az aláírók személye, illetve képviseleti joga nem azonosítható be. *Semmisségi kifogást* terjesztett elő a Hpt. 213. § (1) bekezdése a-e/ pontjaira hivatkozással. Érvelése szerint a kölcsönszerződések a *szerződés tárgyát* nem tartalmazták (213.§ (1) bekezdés a/ pont), mivel a szerződésszöveg a folyósítandó CHF összeg megjelölése után korlátozást tartalmazott arra nézve, hogy a felperes legfeljebb milyen forintösszegű devizát folyósít. Így az 1/2016. PJE 1. pontjával szemben a felek a szerződésben a kölcsön összegét határozott forintösszegben nem állapították meg. Valójában a folyósítandó forintösszeg csak akkor számítható ki pontosan, ha az nem haladja meg a

szerződésben megjelölt korlátozó összeget, a 60 millió forintot, 24 millió forintot, illetve 7 millió forintot. A kölcsönszerződések nem tartalmazzák a törlesztőrészletek számát, összegét és a törlesztési időpontokat. (Hpt.213.§ (1) bekezdés e/ pont) Ezen túl az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési kikötés esetében sem volt konszenzus a felek között. Mivel az árfolyamkockázatot szabályozó kikötés a szokásostól eltérő rendelkezés, azt a fogyasztó csak külön figyelemfelhívás után fogadhatja el jogszerűen. (EBH 2003.875) A konkrét szerződési szabályozás külön figyelemfelhívásnak nem tekinthető, illetve az a 6/2013. PJE 3. pontja szerint tisztességtelennek minősül, így a Ptk.209/A.§ (2) bekezdése szerint semmis. Az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás a Hpt.203.§ (6)-(7) bekezdését is sértette. Az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési kikötés részbeni érvénytelensége folytán az egész szerződés megdől a Ptk.239.§ (2) bekezdése szerint. Végül hivatkozott arra, hogy a felperesnek az egyenes adós ... Kft-vel szembeni követelését a cég kénysztörlesztési eljárásában kellett volna érvényesítenie, mivel azt elmulasztotta, a jogvesztés a járulékos kötelezettekkel szemben is bekövetkezett.

A II.r. alperes szintén azzal érvelt, hogy a kölcsönszerződések megkötésekor a felperest képviselő ... és ... képviseleti joga nem igazolt a felperes részéről. Rámutatott, hogy a Ptk.276.§ (2) bekezdése alapján a II.r. alperes szabadul a járulékos kötelezettségétől, mert a követelés a felperes hibájából vált behajthatatlanná a főadós ... Kft-vel szemben. Hivatkozott a 10/2012. Polgári Elvi Határozatban kifejtettekre, amely szerint a főkötelezettel szembeni jogvesztés bekövetkezése után a járulékos kötelezettel szemben már nincs helye igényérvényesítésnek. A felperesnek a ... Kft-vel szembeni megszüntetési eljárásban kellett volna érvényesítenie a hitelezői igényét. Erre nem került sor, így az igényérvényesítési jogát elvesztette. Maga is *semmisségi kifogást* terjesztett elő a kölcsönszerződések Hpt.213.§ (1) bekezdése a/ pontjába ütközése miatt, mivel a szerződés tárgya, a kölcsön összege pontosan nem volt meghatározva. A Hpt.213.§ (1) bekezdés b,c/ pontjaiba amiatt is ütközik a szerződés, mert a meghatározott THM nem részletezi, hogy milyen összetevőket tartalmaz, a 41/1997. (III.5.) Kormányrendelet 11/B.§ (3) bekezdése szabályába ütközik. Érvénytelen a szerződés a kockázatfeltáró nyilatkozat és az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás hiánya miatt is. A felperes tájékoztatása a Hpt.203.§ (1), (6), (7) bekezdéseibe ütközik, az erre vonatkozó szerződési kikötés a Ptk.209.§ (1) bekezdése, 209/A.§ (2) bekezdése alapján tisztességtelen, semmis. Kitért arra is, hogy az I.r. alperes a felperes 2010. május 20., 2010. május 31. napján kelt fizetési felszólításai közlésekor nem a cím szerinti ... szám alatti címen lakott. Így készfizető kezesként nem lehetett tudomása a főadós mulasztásáról. A felszólítás átvétele hiányában jogszerűtlen volt a kölcsönszerződés azonnali hatályú felmondása is. Ezen túl a II.r. alperes a 2011. május 31., 2011. június 1. és 2011. június 2. napján kelt felmondások idején nem a cím szerinti ... szám alatti címen lakott.

Az elsőfokú bíróság fellebbezésekkel támadott *ítéletével* kötelezte az I-II.r. alperest, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek a 2007. május 23. napján kelt hitelszerződésből eredő 10.879.141.Ft tőkét, 5.728.781.Ft ügyleti kamatot, 1.457.010.Ft késedelmi kamatot, 65.536.Ft költséget; továbbá a tőkeösszeg után 2015. február 2. napjától a kifizetés napjáig járó évi 8,6%-os mértékű ügyleti kamatot és 6%-os mértékű késedelmi kamatot.

Kötelezte továbbá az I-II.r. alpereseket mint készfizető kezeseket, hogy fizessenek meg a felperesnek a 2005. augusztus 17. napján kelt kölcsönszerződésből eredően 339.519,93 CHF tőkeösszeg, 129.637,92 CHF ügyleti kamat, 68.218,92 CHF késedelmi kamat, 1.118,7 CHF költség a kifizetés időpontjában érvényben lévő MNB által meghatározott valuta középárfolyam alapján átszámított forintösszegét; valamint a tőkeösszegnek 2013. október 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a szerződés III/1. pontja szerinti mindenkor érvényes referencia kamatláb (3 havi LIBOR átlagkamata) évi 6,24 %-kal növelt mértékű ügyleti kamatának megfelelő, a kifizetés napján

érvényben lévő MNB valuta középárfolyam alapján számított forintösszeget; valamint a tőkeösszegnek és az ügyleti kamatnak a 2013. október 15. napjától a kifizetés napjáig járó évi 6%-os késedelmi kamatának megfelelő, a kifizetés időpontjában érvényes MNB valuta középárfolyam alapján számított forintösszeget.

Ezen túlmenően kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek a 2007. december 21. napján kötött kölcsönszerződésből eredő 154.500,55 CHF tőkeösszegnek, 62.300,86 CHF ügyleti kamat, 31.030,54 CHF késedelmi kamat, 622,3 CHF költségnek megfelelő, a kifizetés időpontjában lévő MNB valuta középárfolyam alapján számított forintösszeget, valamint a tőkeösszeg 2013. október 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a szerződés szerinti mindenkor érvényes referencia kamatláb (3 havi LIBOR átlagkamat) évi 29,25 %-os mértékkel növelt ügyleti kamata összegének megfelelő, a kifizetés idején érvényben lévő MNB valuta középárfolyam alapján számított forintösszeg megfizetésére; továbbá a tőkeösszegnek és az ügyleti kamatnak 2013. október 15. napjától a kifizetés napjáig járó évi 6%-os mértékű kamatának megfelelő, a kifizetés időpontjában érvényben lévő MNB valuta középárfolyam alapján számított forintösszeg megfizetésére.

Kötelezte az I.r. alperest annak türéseire, hogy a felperes ezen követelések érvényesítése érdekében a ... hrsz-ú ingatlan  $\frac{1}{2}$  tulajdoni hányadából zálogjoga alapján kielégítést keressen. Kötelezte a II., IV., V., VI., VII. és VIII.r. alpereseket annak türéseire, hogy a felperes a zálogjogát végrehajtás útján kielégítse.

A bíróság az ítéletét fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajthatóvá nyilvánította.

Határozata indokolásában *elsődlegesen* elvetette a II.r. alperes amiatt előterjesztett permegszüntetés iránti kérelmét, hogy a keresetlevélben megjelölt egyes mellékleteket a felperes nem csatolta. *Másodlagosan* a bíróság megállapította, hogy a ... Kft. adóssal kötött kölcsönszerződések esetében az I-II.r. alperes nem sortartásos - hanem készfizető kezességet vállalt. Elvetette az I-II.r. alperes azon védekezését az adós cég által megkötött kölcsönszerződések esetében, hogy a felperes igényérvényesítési joga megszűnt a járulékos kötelezettekkel szemben is a főadós cégnyilvántartásból törlésével. (10/2012. PEH) Rámutatott a bíróság, hogy a felperes a készfizető kezeseket 2010. május 31. napján fizetésre szólította fel. A ... Kft. főadós megszüntetésére irányuló eljárás megindítására azonban csak 2010. november 3. napján került sor. A törvényszék úgy ítélte meg, hogy az alperesek által hivatkozott elvi határozat, valamint a perbeli tényállás között lényeges az eltérés. Jelen ügyben a főadóssal szemben nem felszámolási eljárás volt folyamatban, így a felperes hitelezői igénye megszüntetési eljárásban bejelentésének elmulasztása nem járt jogvesztéssel. Kiemelte a bíróság, hogy a céggel kötött kölcsönszerződések VIII.3. pontja értesítési -, tájékoztatási - és együttműködési kötelezettségre vonatkozó rendelkezéseit a főadós cég megszegte. Kifejtette a bíróság, hogy az I.r. alperesnek - attól függetlenül, hogy a cégben a tagsági - és ügyvezetői jogviszonya már megszűnt - fokozott gondosságot kellett volna tanúsítania a társaság kötelezettségei esetében. A szerződéskötéskor ugyanis még ügyvezetője volt a társaságnak, a kötelezettségei teljesítéséért pedig készfizető kezességet vállalt.

A bíróság elvetette az I-II.r. alperes azon védekezését is, hogy a fizetési felszólítás, illetve az azonnali hatályú felmondás kézbesítése velük szemben hatálytalan volt, lakóhelyük megváltozása miatt. Úgy értékelte a bíróság, hogy a lakcímeik helytelen megadására, a későbbi lakcímváltozás bejelentésének elmulasztására, mint saját felróható és szerződésszegő magatartásra az alperesek előnyök szerzése érdekében nem hivatkozhatnak.

Nem értett egyet a törvényszék az ellenkérelemben foglaltakkal a tekintetben sem, hogy a kölcsönszerződések képviseleti jog hiánya miatt ne jöttek volna létre. A felperes képviseletében a kölcsönszerződéseket ... kirendeltségvezető, valamint ... és ... hitelügyi előadó írta alá. Ezek a személyek a szerződések megkötésekor képviseleti joggal rendelkeztek. Az aláírásuk eredetiségét pedig az alperesek nem vitatták.

Ezt követően a bíróság megállapította, hogy a 2007. május 23. napján létrejött (23/2007. számú) deviza kölcsönszerződés a 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1 tv.) hatálya alá tartozó devizaalapú kölcsönszerződés. Vizsgálta a törvényszék, hogy a fogyasztási deviza kölcsönszerződésben a szerződés tárgyát (Hpt.213.§ (1) bekezdés a/ pont) a felek meghatározták-e. A 6/2013. PJE indokolása III/2/a. pontja alapján úgy ítélte meg, hogy a konkrét esetben a felek a szerződés I/1. pontjában a jogszabálynak (Ptk.523.§ (1) bekezdés) megfelelően kötötték ki, hogy a felperes a kölcsönt devizában nyújtja, a bank által jegyzett vételi árfolyamon. Utalt a bíróság a bírói gyakorlatra (BDT 2016.3457), amely szerint a deviza alapú kölcsönszerződés akkor is eleget tesz a törvényi követelményeknek, ha az induló részlet összegét rögzíti, valamint részletesen és ellenőrizhetően meghatározza a további törlesztőrészlet kiszámításának módját.

*Az árfolyamkockázatról* való tájékoztatás hiányára vonatkozó védekezés esetében a bíróság a 2/2014. PJE 1. pontjában, az indokolás III/1. pontjában foglaltak alapján úgy értékelte, hogy ha a szerződés szövegéből és a pénzügyi intézmény által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen felismerhető az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, a kikötés tisztességtelensége a Ptk.209.§ (5) bekezdése alapján nem állapítható meg. Kiemelte a bíróság a perbeli kockázatfeltáró nyilatkozatot, amely szerint amennyiben a svájci franknak magyar forinttal szembeni árfolyama változik, úgy a kölcsön forintban történő visszafizetésének terhei nőhetnek. Rögzíti azt is a kockázatfeltáró nyilatkozat, hogy a kedvezőtlen árfolyamváltozás növeli a forintban visszafizetendő törlesztőrészlet összegét. Ezért egyértelmű a kockázatfeltáró nyilatkozat, hogy az árfolyamváltozásból eredő minden kockázat a felperest terheli. Ezért az alpereseknek mint általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztónak a tájékoztatás alapján tisztában kellett lenniük, hogy az általuk kötött jogügylet milyen tényleges kockázattal bír.

A felperes és a ... Kereskedelmi Kft. között létrejött szerződések (19/2005., 47/2007. szám) esetében a törvényszék megállapította, hogy ezeket a szerződéseket a cég a gazdasági, illetve szakmai tevékenysége körében kötötte, így azok nem fogyasztói szerződések. Ettől függetlenül a bíróság vizsgálta, hogy a 47/2007. számú (2007. december 21. napján kelt) szerződés megfelelt-e a Hpt.213.§ (1) bekezdése c/ pontjában (helyesen e/ pontjában) foglalt követelményeknek, mivel az kifejezetten és összességében sem forint, sem CHF összegben nem jelölte meg a havi törlesztőrészlet mértékét, összegét. (szerződés V.1. pont) A szerződésből ugyanakkor megállapítható, hogy a futamidő 180 hónap volt, az adós cég pedig a törlesztésre havi egyenlő összegű részletekben volt köteles. Figyelemmel volt arra a törvényszék, hogy a felperes 16. szám alatt részletes pénzforgalmi elszámolást közölt ezen szerződés vonatkozásában, melynek értékelése alapján a törlesztőrészletek meghatározásának a felperes eleget tett.

A bíróság a jelzálogjogból kielégítés iránti keresetről a Ptk.255.§ (1) bekezdése és 262.§ (1) bekezdése alapján; az előzetes végrehajthatóságról pedig a Pp.231.§ e/ pontja alapján rendelkezett.

Ez ellen az ítélet ellen az I. r. alperes, a II.r. alperes, az V. és VI.r. alperes terjesztett elő fellebbezést.

Az I. r. alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését kérte. Jogorvoslati kérelmében kifejtett érvelése szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Pp.221.§ (3) bekezdését, mivel annak indokolása formális. Az ítélet „a felperes” érvénytelenségre vonatkozó állításainak tételes cáfolatát jogszabályi hivatkozással alátámasztottan nem tartalmazza. Kifejtette, hogy a felek közötti szerződések I.1. pontjai önmaguknak ellentmondóan tartalmazzák a folyósított hitelösszeget. A szerződések szerint a hitelező kötelezettséget vállalt arra, hogy az adós részére 46.800,83 , 383.460., illetve 158.415 CHF összegű kölcsönt nyújt, azonban ezzel szemben a szerződés a későbbiekben már azt tartalmazza, hogy a kölcsönösszegből a hitelező legfeljebb 60 millió forint; 24 millió forint, illetve a 46.800,83 CHF-nek 149,57. Ft-os árfolyamon számított összegét folyósítja. Abban az esetben, ha a folyósítás napján a szerződések I.1. pontjában megjelölt frank összegek átváltásával a folyósítandó forintösszeg meghaladja a 60 millió forint, 24 millió forint, illetve a legfeljebb 46.800,83 CHF 149,57 Ft árfolyamon számított forintösszeget, akkor a felperes nem kapja meg a kikötött svájci frankösszeget, hanem ennél kevesebbet kap. Ezért nincs konkrétan meghatározva a kölcsönadott devizaösszeg. A szerződések tárgyának ilyen meghatározása nem felel meg az 1/2016. PJE 1. pontjának. A felek a szerződésükben a kölcsön összegét határozott forintösszegekben sem jelölték meg, hanem egy forint limitet állapítottak meg, így a szerződés nem tekinthető forintban meghatározott kölcsönszerződésnek sem. Ugyanakkor a devizaösszegből sem számítható ki pontosan az ennek megfelelő és folyósítandó forint, csak abban az esetben, ha az mértékét tekintve nem éri el az átszámításkor a 60 millió forint, 24 millió forint, illetve legfeljebb 46.800,83 CHF-nek 149,57 Ft árfolyamon számított forintot. Ezekre figyelemmel az felek közötti kölcsönszerződések nem tartalmazzák a szerződés lényeges elemét, a kölcsön tárgyát. Úgy ítélte meg, hogy a szerződések a konkrét folyósítási időpontot sem rögzítették. Másodsorban azzal is érvelt, hogy az árfolyamkockázatot szabályozó kikötést nem az egyedi szerződés, hanem az Általános Szerződési Feltételek tartalmazzák és az ott sem került kiemelésre. Ugyanakkor a Ptk.205/B.§-a (2) bekezdése szerint elengedhetetlen, hogy a fogyasztó a szokásostól eltérő rendelkezést külön figyelmet felhívó tájékoztatás ismeretében kifejezetten elfogadjon. Ettől eltérő álláspont elfoglalása esetén az árfolyamkockázatot szabályozó kikötés a 3/2013. PJE (helyesen: 6/2013. PJE) alapján tisztességtelen, azaz a Ptk.209/A.§ (2) bekezdése alapján semmis. Változatlanul kérték a per tárgyalása felfüggesztését az Európai Unió Bírósága előtt a C-483/16., C-51/17 és C-126/17. szám alatt folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig.

A II.r. alperes fellebbezésében elsődlegesen a per megszüntetését és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését -, másodlagosan annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Kérte továbbá a per tárgyalása felfüggesztését az Európai Unió Bírósága előtt a C-51/17., C-483/16. szám alatt folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig.

Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a törvényszék - eljárási szabálysértéssel - elmulasztotta felhívni a felperest a 2014. évi LXXVII. törvény (DH3 tv.) 10.§-a alapján a kereset módosítására és a fogyasztói kölcsönszerződésből eredő követelése magyar forint összegben előterjesztésére. Másfelől a bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a III-V.r. alperesek nem kaptak kézhez valamennyi a keresettel kapcsolatos iratot, így nem tudtak reagálni a keresetre. Az eljárásjogi szabálysértéseken túl a fellebbezésében fenntartotta az ellenkérelmében már előadott azon védekezését, hogy a perbeli kölcsönszerződések létre sem jöttek. Megítélése szerint a felperes a perben nem igazolta ... és ... hitelügyi előadók aláírási jogosultságát. Emiatt a kölcsönszerződések a Hpt.47.§ (1)-(2) bekezdése aláírási jogra vonatkozó szabályaival ellentétesek, így azok a Ptk.221.§ (1) bekezdése alapján nem jöttek létre. A bíróság az ítéletben alaptalanul hivatkozott a Ptk.221.§ (1) bekezdésére, mivel a felperes részéről nem érkezett az álképviselő nyilatkozatát hatályba léptető jóváhagyás.



Ezen túlmenően vitatta, hogy a perbeli szerződések esetében a kockázatfeltárás megtörtént volna. A szerződések egyező I.4. pontja szerint a felperes csupán annyit közölt, hogy az adós köteles az árfolyamváltozásból eredő veszteségek viselésére. A szerződések ezen pontja „legeslegtágabb kiterjesztő” értelmezése sem alkalmas arra, hogy abból kiolvasható legyen egy átlagos fogyasztó számára az árfolyamváltozásból eredő kockázatok korlátlan viselése és a kedvezőtlen változások felső határ nélkülisége. Helyesen a kockázatfeltárás a perbeli szerződések esetében nem történt meg. Az árfolyamváltozásból eredő kockázatokról tájékoztatás lényeges szerződési feltételnek minősül, melyben ha nem állapodtak meg a felek, a kölcsönszerződések nem jöttek létre a Ptk.205.§ (2) bekezdése alapján. Amennyiben pedig a másodfokú bíróság létrejöttek tekintené a szerződéseket, úgy hivatkozott a kölcsönszerződések „CHF alapúságra vonatkozó feltételek” érvénytelenségére, mivel azok tisztességtelenek a Hpt.203.§ (1), (6), (7) bekezdései, valamint a Ptk.209.§ (1) bekezdése, 209/A.§ (2) bekezdése alapján.

A II.r. alperes a fellebbezési eljárás során további észrevételeket terjesztett elő, melyben hivatkozott az Európai Unió Bírósága előtt a C-186/16. sz. alatti eljárásban született ítélet egyes részeire, így az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó tájékoztatás feltételeire, a világos és érthető megfogalmazás követelményére. Megítélése szerint a felperes tájékoztatása a nem fogyasztói (a ... Kft.-vel kötött) szerződések esetében nem felelt meg a Ptk. 205. § (3) bekezdésében foglaltaknak sem.

*Az V.r. alperes fellebbezésében* az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését kérte. Fellebbezésében kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás szabályait lényegesen megsértette. Az V.r. alperes részére ugyanis szabálytalanul kézbesítette a keresetlevelet és annak mellékleteit. A keresetlevél kézbesítésekor (2014. január 24-én) az V.r. alperes ugyanis már nem lakott a felperes által közölt ... szám alatt. Ezt követően a bíróság elmulasztotta az V.r. alperes idézhető címét felkutatni és csak 2016. november hónapja óta történt meg az V.r. alperes részére az iratok megküldése. Ebből következően a bíróság számos tárgyalást tarthatott úgy az elsőfokú eljárás kezdeti szakaszában, hogy az V.r. alperest szabályszerűen nem idézte és az V.r. alperes nem ismerte a keresetet. A per későbbi szakaszában az V.r. alperes számos alkalommal jelezte a bíróság részére, hogy a keresetlevelet és annak mellékleteit nem kapta meg. A törvényszék csak a per legvégén, 2017. júniusában kézbesítette az V.r. alperes részére a keresetlevelet, azonban annak mellékleteit nem küldte meg. Ennek megküldését az V.r. alperes ismételten kérte, és a bíróság azokat csak akkor adta ki az V.r. alperes részére, amikor a per tárgyalását berekesztette. Ezért a bíróság úgy folytatta le az elsőfokú eljárást, hogy ténylegesen nem biztosított lehetőséget az V.r. alperes részére az érdemi nyilatkozatai megtételére.

*A VI.r. alperes fellebbezésében* az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra kötelezését kérte. Jogorvoslati kérelmét arra alapította, hogy a keresetlevélben megjelölt címen, az V.rendű alperes címe szám alatt a keresetlevél kézbesítésekor már nem lakott. Ezen a címen a VI.r. alperes helyett egy IV.rendű alperes neve nevű személy vette át a keresetlevelet, akinek a VI.r. alperes meghatalmazást nem adott. IV.rendű alperes neve az idéző végzést, a keresetlevelet és mellékleteit nem adta át a VI.r. alperes részére. Az elsőfokú eljárás középső szakaszában a bíróság az iratokat VI.rendű alperes neve részére már a ... szám alá kézbesítette, ugyanakkor ezen új laccím észlelése előtt keletkezett bírósági iratokat már nem küldte meg a VI.r. alperes részére. Ezen túlmenően rámutatott, hogy a jelzálogjogból kielégítés türésevel érintett .... hrsz-ú ingatlanon nemcsak a VI.r. alperes VI.rendű alperes neve, hanem ... is végrehajtási joggal rendelkezett. Ez utóbbi perbe hívását (helyesen: perbevonását) azonban a felperes elmulasztotta, ezért a bíróságnak a Pp.157.§ a/ pontja alapján alkalmazandó 130.§ (1) bekezdés g/ pontja alapján a pert meg kellett volna szüntetnie.

A felperes az I.r. alperes fellebbezésére előterjesztett *fellebbezési ellenkérelmében* az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az I-II.r. alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Kifejtette, hogy eltérően kell megítélni a 2007. május 23. napján kelt fogyasztási kölcsönszerződés, valamint a 2005. augusztus 17. és 2007. december 21. napján kelt gazdálkodó szervezettel létrejött kölcsönszerződés tárgyára vonatkozó kikötést. A Hpt.213.§ (1) bekezdés a/ pontja csak a fogyasztási kölcsönszerződés esetében fűzi a semmisség jogkövetkezményét ahhoz, ha nincs meghatározva a szerződés tárgya. A másik két szerződés esetében csupán a Ptk.205.§ (2) bekezdése lehet az irányadó. A fogyasztási kölcsönszerződés esetében a 2007. május 29. napján kiegészített, 2007. május 23. napján kelt szerződés együttesen és pontosan határozza meg a szerződés tárgyát. Eszerint a kölcsönadott deviza összege 46.800,83 CHF, a folyósított forintösszeg pedig 7.000.000.Ft. A kiegészített szerződési szabályozás mindenben eleget tesz a 6/2013. PJE határozatban foglaltaknak. (5. oldal 5. bekezdés) A ... Kft. céggel megkötött szerződések I.1., 2., II.1., 3., és V.2. pontjai együttesen és pontosan határozzák meg a szerződés tárgyát. Vitatta az I-II.r. alperes azon fellebbezési hivatkozását, hogy a kölcsönszerződések ne tartalmazták volna a konkrét folyósítási időpontot. Valamennyi szerződés megjelölte a II.1. pontban a rendelkezésre tartás, vagyis a lehetséges folyósítás időpontját. Az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás körében kiemelte, hogy a Hpt.203.§ (6) bekezdése követelményei csak lakossági ügyféllel kötött szerződés, tehát jelen esetben a 2007. május 23. napján kelt szerződés esetében irányadóak. A BDT 2016.3457 szám alatt közzétett eseti döntésben foglaltakat úgy értékelte, hogy önmagában az a körülmény, hogy a perbeli felek között nem került sor külön kockázatfeltáró nyilatkozat átadására, és annak alperesek általi aláírására, hanem a kockázatra való figyelemfelhívás magában a kölcsönszerződésben szerepel, nem vezet a tájékoztatási kötelezettség elmulasztására. A 6/2013. PJE rögzíti, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatásnak mire kell kiterjednie, részben arra, hogy az árfolyamváltozás kockázata kizárólag a fogyasztót terheli, részben pedig arra, hogy az árfolyam reá kedvezőtlen változásának nincsen felső határa. Ennek a perbeli szerződésben rögzített szabályozás megfelel. Amennyiben pedig az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás ne lett volna megfelelő, az csupán a szerződés részleges érvénytelenségét eredményezheti. A ... Kft. céggel kötött szerződések esetében pedig csak az általános, polgári jogi jogviszonyokban irányadó tájékoztatási kötelezettségnek kellett eleget tennie a felperesnek. (Ptk.205.§ (4) bekezdés) Ennek pedig a felperes által adott tájékoztatás megfelelt.

A II.r. alperes fellebbezésében foglaltakra a felperes *fellebbezési ellenkérelmében* kifejtette, hogy a DH3 tv. 10.§-a csak a fogyasztói jelzálogkölcsön szerződés esetében írta elő a forintosítási kötelezettséget. Ennek a felperes eleget tett a 2007. május 23. napján kelt deviza hitelszerződés esetében, annak megfelelően a keresetét módosította is. Vitatta, hogy a kölcsönszerződések ne jöttek volna létre. A kölcsönszerződések mögötti alperesek által vélt befektetői jogviszonnyal kapcsolatban utalt a 6/2013. PJE határozatban foglaltakra, amely szerint a pénzügyi vállalkozásnak nem kellett a 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bszt.) 40-42.§-a szerinti tájékoztatást adnia az adósok részére. A II.r. alperes által hivatkozott álképviselőt (Ptk.221.§ (1) bekezdés) körében utalt a BH 2016.83 szám alatt közzétett eseti döntésben foglaltakra, amely szerint a szerződésben foglaltak jóváhagyása ráutaló magatartással már a kölcsön folyósításával megtörténhetett.

A felperes az V.-VI.r. alperes fellebbezésére előterjesztett *fellebbezési ellenkérelmében* az elsőfokú ítélet ezen fellebbezésekkel érintett rendelkezései helybenhagyását és az V.-VI.r alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Vitatta, hogy ezen alperesek a keresetlevél kellő időben kézhez vett mellékletei hiányában ne tudtak volna ellenkérelmet előterjeszteni. Perben állásuk csak a fedezeti ingatlanra bejegyzett végrehajtási jog miatt volt szükséges, így nem volt szükséges ismerniük a mellékelt kölcsönszerződéseket.

\* \* \*

A törvényszék a 2007. május 23. napján kelt fogyasztói kölcsönszerződés esetében a tényállást hiányosan és iratellenesen állapította meg, így az abból eredő követelés megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezés is megalapozatlan. Ezért ebben a körben az elsőfokú eljárás megismétlése szükséges. A fogyasztói szerződésnek nem minősülő - a felperes és a ... Kereskedelmi Kft. között létrejött - kölcsönszerződésekből eredő kereset esetében a törvényszék a helyesen megállapított tényállásból helyes jogkövetkeztetésre jutva marasztalta az alpereseket.

Erre figyelemmel az I-II.r. alperes fellebbezése részben alapos, míg az V-VI.r. alperes fellebbezése alaptalan.

## I.

Az I., V-VI.r. alperes fellebbezésében kifejtettekre figyelemmel az ítélőtábla nem látott okot a törvényszék ítélete hatályon kívül helyezésére lényeges eljárási szabálysértés miatt. A törvényszék az indokolási kötelezettségének (Pp.221. § (1) bekezdés) eleget tett, abban kitért az I-II.r. alperes által az elsőfokú eljárás során felhozott valamennyi védekezésre, a semmisségi kifogásban megemlített okok elvetésére.

Az V.r. alperes - mint a .... hrsz-ú ingatlanra bejegyzett végrehajtási jog jogosultja - fellebbezésében arra helytállóan hivatkozott, hogy az első tárgyalásra szóló idézése (Pp.125.§ (1) bekezdés) az ingatlan-nyilvántartásban is feltüntetett .... szám alatti címről a „címzett elköltözött” jelzéssel érkezett vissza a bíróságra. (P.21.984/2013/6. szám) A fellebbezésben foglaltakkal szemben azonban az elsőfokú bíróság a lakcímnnyilvántartásból azonnal beszerezte az V.r. alperes 2013. január 7. napján bejelentett újabb lakóhelye adatait (....). Az V.r. alperes a 2016. szeptember 21. napjára szóló idézést és egyes előzményi iratokat már ezen a címen vette át. (P.20.030/2016/9. szám) Ezt követően az V.r. alperes csak a 2017. május 18. napján érkezett beadványában (P.20.030/2016/45. szám) kifogásolta, hogy nem kapta kézhez a keresetlevelet és annak mellékleteit. Az elsőfokú bíróság másnap, 2017. május 19. napján megküldeni rendelte az V.r. alperesnek a keresetlevél egy példányát, az V.r. alperest arról tájékoztatva, hogy a per további jelentős terjedelmű iratait a törvényszék polgári-gazdasági irodáján megtekintheti. Az V.r. alperes a 2017. június 7. napján érkezett újabb beadványában (P.20.030/2016/55. szám) külön kérte a keresetlevél mellékletei részére megküldését, melynek a bíróság 2017. június 16. napján eleget tett, a mellékleteket az V.r. alperes 2017. június 20-án átvette. Az itt részletezett pertörténetből kitűnően a jelzálogjogból kielégítés tűrése iránti kereset tekintetében érintett V.r. alperes végrehajtási jog jogosultja a keresetlevél - kétségtelenül késedelmes - megküldését, illetve átvételét követően már nem volt akadályozva az eljárási jogai gyakorlásában és a vele szemben előterjesztett keresetrésszel szembeni védekezésében. A keresetlevél mellékletei - túlnyomórészt - nem érintették az V.r. alperessel szembeni kereset megítélését. A bíróság pedig a 2017. május 19. napján kelt tájékoztatással (P.20.030/2016/46. szám) lehetővé tette az V.r. alperes részére, hogy valamennyi, a bírósághoz benyújtott okiratot megismerhessen. (Pp.3.§ (6) bekezdés) Így az a relatív eljárási szabálysértés, hogy az elsőfokú bíróság a keresetlevelet és mellékleteit az V.r. alperes újabb, megváltozott lakóhelye megismerését követően haladéktalanul nem kézbesítette a részére, nem érintette az ügy érdemi elbírálását. Lényeges eljárási szabálysértés hiányában így nem volt helye az V.r. alperest jelzálogjogból kielégítés tűréseire kötelező ítéleti rendelkezés hatályon kívül helyezésének.

A VI.r. alperes fellebbezésében írtak szerint a törvényszék a keresetlevelet és mellékleteit, valamint az első tárgyalásra szóló idéző végzést a VI.r. alperes részére a .... hrsz-ú ingatlan tulajdoni lapján feltüntetett .... szám alatti címre kézbesítette. Ezen a címen 2016. október 3. napjáig (P.20.030/2016/12. szám) a VI.r. alperes részére kézbesített bírósági küldeményeket - a fellebbezésében helytállóan előadottak szerint - a IV.r. alperes IV.rendű alperes neve vette át. A VI.r. alperes jogorvoslati kérelmében ugyan vitatta, hogy a IV.r. alperes a hivatalos küldemények átvételére meghatalmazással rendelkezett volna, azonban az iratok átvétele mégsem sértette az eljárásjogi szabályokat.

A Pp.99.§ (1) bekezdése szerint a bírósági iratokat - ha a jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik - postai szolgáltató útján kell kézbesíteni. A kézbesítés a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó külön jogszabályok szerint történik.

A postai szolgáltatások nyújtásának és a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás részletes szabályairól szóló 335/2012. (XII.4.) Korm.rendelet 16.§ (2) bekezdése szerint, ha a kézbesítés megkísérlésének időpontjában sem a természetes személy címzett és - a helyettes átvevő nyilatkozata szerint - a meghatalmazott sem tartózkodik a címen, a postai küldemény az ott tartózkodó helyettes átvevőnek is kézbesíthető. A Korm.rendelet 16.§ (3) bekezdése a/ pontja szerint helyettes átvevőnek minősül a címzett 14. életévét betöltött, a Polgári törvénykönyv szerinti hozzátartozója.

A IV.r. alperes IV.rendű alperes neve (szül.: ...., anyja neve: II.rendű alperes neve) a rendelkezésre álló peradatok - így: a .... hrsz-ú ingatlan tulajdoni lapján feltüntetett személyi adatok (anyja neve) - szerint a VI.r. alperes unokája. Az unoka - mint egyenes ágbeli rokon - a Ptk. szerint közeli hozzátartozónak minősül. (Ptk.685.§ b/ pont) Ezért a VI.r. alperesnek címzett küldeményeket helyettes átvevőként a IV.r. alperes átvehette.

A felperes a jelzálogból kielégítés tűrése iránti keresete (Ptk.255.§ (1) bekezdés) elbírálásához perbevonta a .... hrsz-ú ingatlanra bejegyzett végrehajtási jogok jogosultjait is. A VI.r. alperes fellebbezésével szemben az ingatlan tulajdoni lapja III. részén, a teherlapon ... végrehajtási jog jogosultjaként nincs feltüntetve, a 30. ranghelyen csak VI.rendű alperes neve VI.r. alperes végrehajtási joga szerepel.

Kellő alap nélkül hivatkozott a II.r. alperes a fellebbezésében arra, hogy a törvényszék az elsőfokú eljárás szabályait megsértette azzal is, hogy a DH3 tv. 10.§-a alapján elmulasztotta felhívni a felperest a 2017. május 23. napján kelt fogyasztói kölcsönszerződésből eredő követelése esetében a kereset módosítására és annak magyar forint követelésben előterjesztésére. Ténylegesen ezt a felperes megtette a 2015. június 10. napján érkezett P.20.821/2014/25. szám alatti beadványában, amellyel a keresetét a 2007. május 23. napján kelt fogyasztói kölcsönszerződés esetében forintösszegre konvertálta át.

## II.

Ténybeli alap nélkül hivatkozott az I-II.r. alperes arra is, hogy a perbeli - elsődleges, másodlagos és harmadlagos - követelés alapjául szolgáló kölcsönszerződések a felperes pénzügyi intézmény nevében a szerződéseket együttesen aláíró személyek képviseleti joga, illetve a képviseleti jog igazolása hiányában nem jöttek létre.

A Hpt. 47.§ (1) bekezdése szerint cégjegyzésre - ideértve a bankszámla feletti rendelkezést is - és a hitelintézet nevében a pénzügyi szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatos kötelezettségvállalásra (a.) részvénytársasági vagy szövetkezeti formában működő hitelintézet esetében két igazgatósági tag, illetve két ügyvezető, (b.) külföldi hitelintézet fióktelepe esetében két vezetőállású személy együttesen jogosult. A 47.§ (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az (1) bekezdés szerinti együttes aláírási jog - a hitelintézet igazgatósága által jóváhagyott belső szabályzatban rögzített eljárási rend szerint - együttes aláírási jogként átruházható. A hitelintézet ügyfelének kérésére be kell mutatni a hitelintézet nevében kötelezettséget vállalók aláírási jogát meghatározó belső szabályzatot.

A perbeli esetben ugyan a törvényszék az alperesek ellenkérelme alapján nem hívta fel a felperest a keresete alapjául szolgáló kölcsönszerződéseket a felperes nevében (Ptk.219.§ (1) bekezdés) aláíró ... kirendeltségvezető, ... és ... hitelügyi előadó részére az aláírási jog átruházását tartalmazó okirat, illetve a belső szabályzat bemutatására. Ennek amiatt nem volt jelentősége, mert az I-II.r. alperes által állított álképviselőt (Ptk.221.§ (1) bekezdés) a képviselt fél utólagos jóváhagyásával orvosolható, az utólagos jóváhagyással a szerződés érvényesen létrejön. Az egységes bíróság gyakorlat (pl. BDT 2014.3133., BH 2016.83) szerint a kölcsönszerződésben foglaltak jóváhagyása a pénzügyi intézmény részéről - ráutaló magatartással (Ptk.216.§ (1) bekezdés) - már akkor megtörténik, amikor a szerződésekben kikötött kölcsön összegét a pénzügyi intézmény szerződésszerűen folyósítja az adósnak, azaz a pénzügyi intézmény a maga részéről a szerződésben foglaltakat teljesíti, mivel ezt a teljesítést az adós, illetve készfizető kezes I-II.r. alperesek is elfogadták. Ezért az álképviselőre hivatkozással a szerződés létre nem jöttére hivatkozás alaptalan.

### III.

Az I-II.r. alperes fellebbezésében, valamint az elsőfokú eljárás során előterjesztett ellenkérelmében a Hpt.213.§ (1) bekezdés a-e/ pontjaira alapított kifogások a törvényhely kifejezett rendelkezése szerint („Semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés....” ) csak a 2007. május 23. napján létrejött fogyasztási kölcsönszerződés esetében vizsgálhatóak. A keresettel perbehozott kölcsönszerződések közül a 2007. május 23. napján a hitelező felperes, valamint az I-II.r. alperes egyetemleges adósok között létrejött devizaalapú kölcsönszerződés fogyasztási kölcsönnek és egyben lakossági kölcsönnek (Hpt. 2. számú melléklet III/5., 13. pontok ) minősült, melyet a természetes személy I-II.r. alperesek nem felhasználási célhoz kötve vettek fel.

Ettől eltérően azonban a hitelező felperes, valamint a - cégjegyzékből törlése folytán - perben nem álló ... Kereskedelmi Kft. adós között 2005. augusztus 17. napján és 2007. december 21. napján létrejött forgóeszköz finanszírozási kölcsönszerződések - értelemszerűen - nem minősültek fogyasztási- illetve lakossági kölcsönnek. Ezeket a szerződéseket az adós ... Kereskedelmi Kft. jogi személyként, a gazdasági tevékenysége körében kötötte. Így a Ptk.685.§ e/ pontja szerinti fogalom-meghatározás szerint sem minősültek fogyasztói szerződésnek.

Ezért erre a két kölcsönszerződésre a fogyasztói, fogyasztási kölcsönszerződésekre vonatkozó magyar, illetve uniós szabályok nem irányadóak (BH 2017/375.), így nem alkalmazhatóak a Hpt.213.§ (1) bekezdésében meghatározott semmisségi okok sem. (A Kúria Pfv.VI.21.427/2016/8. szám alatti ítélete)

A perbeli fogyasztási kölcsönszerződésre az I-II.r. alperes fellebbezésében felhozott semmisségi kifogást (Hpt.213.§ (1) bekezdés a/ pont) vizsgálva megállapítható, hogy a törvényszék helyesen tartotta alaptalannak az alperesi ellenkérelmet. A szerződéskötés során a felek a Hpt.210.§ (2) bekezdése szerinti tartalmi elemek közül a bankkölcsön szükségképpen tartalmi elemei - a

kölcsöntőke és az ügyleti kamat - tekintetében megállapodtak (Ptk.523.§ (1), (2) bekezdés), így a szerződés létrejöttéhez szükséges lényeges kérdésekben a felek megállapodása igazolt. (Ptk.205.§ (1), (2) bekezdés)

A szerződés létrejöttét és annak tárgya meghatározását nem befolyásolta az sem, hogy a kölcsön folyósítására a szerződéskötés napjától eltérő, későbbi időpontban került sor. A devizalapú kölcsönszerződések konstrukciójából értelemszerűen következik az, hogy amennyiben a felek a kölcsön összegének kiszámításához a szerződéskötés napjától eltérő [a folyósítás („a konverzió indításának”), vagy ahhoz viszonyított valamely napon irányadó] átszámítási árfolyam alkalmazását írják elő, akkor a kölcsön összegét a szerződésben csak az egyik - vagy a kirovó vagy a lerovó - pénznemben tudják kellő pontossággal rögzíteni. A kölcsön összege ilyen esetben (az árfolyamok állandó változása miatt) a másik pénznemben még összegszerűen nem határozható meg, azonban az átszámítás időpontjában ismertté, kiszámíthatóvá és ellenőrizhetővé válik. Így ha mindkét pénznemben megadják a kölcsön összegét, a két összeg közül az egyik mindenképpen csak tájékoztató jellegű, attól függően, hogy az adott szerződés a devizaösszeget vagy a forintösszeget rögzítette kiindulópontnak. A perbeli, 2007. május 29. napján módosított kölcsönszerződés éppen ennek megfelelően rögzítette, hogy a folyósítás napján az I-II.r. alperes adósnak a 7 millió magyar forintnak megfelelő CHF összeget folyósítja

#### IV.

A II.r. alperes a fellebbezésében kellő jogszabályi alap nélkül állította, hogy a kölcsönszerződések mögött „kockázatos pénzpiaci műveleteket” magában foglaló befektetési jogviszony húzódik meg. Mint ahogy arra a Kúria a 6/2013. PJE 3. pontja indokolásában rámutatott, a devizalapú kölcsönszerződéseknel a pénzügyi intézménynek nem kell a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (Bszt.) 40-42.§ szerinti tájékoztatást nyújtania, ez a kötelezettség a pénzügyi intézményt csak a befektetési szolgáltatási tevékenység körében kötött szerződések esetében terheli. Ebbe a körbe pedig a felperes által nyújtott és a keresettel érintett devizalapú kölcsönszerződések nem tartoznak. A devizalapú kölcsönök mögött devizaforrás áll, de a fedezeti forrás meglétének vagy hiányának vizsgálata a magánjogi perekben szükségtelen. A deviza fedezeti forrás léte, avagy hiánya nem érinti a szerződés létrejöttét, érvényességét, illetve tartalmát.

#### V.

Az alperesek által szintén kifogásként felhozott Hpt.213.§ (1) bekezdés b/ pontja kizárólag a THM százalékos mértéke feltüntetésének, valamint a THM meghatározása során figyelembe nem vett egyéb költségek összegének, illetve az ezekre vonatkozó becslésnek a feltüntetését írta elő. Ennek a fogyasztási kölcsönszerződés III.1. pontja eleget tett.

#### VI.

A Hpt.203.§ (6) bekezdése szerint az olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja. A 203.§ (7) bekezdése szerint a (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell (a.) devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletre.

A törvény szerint így az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás a Hpt.203.§ (6) bekezdése, (7) bekezdés a/ pontja szerinti tartalommal a felperest - a fentiek értelmében - csak az I-II.r. alperes egyenes adósokkal megkötött kölcsönszerződés esetében terhelte. A 2007. május 23. napján megkötött 23/2007. számú kölcsönszerződés esetében az árfolyamkockázatról tájékoztatásnak ki kellett terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére, arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletekre. (6/2013. PJE 3. pont) A devizalapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot - a kedvezőbb kamatmérték ellenében - korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződési rendelkezés. Ennek tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó (az „ideáltipikus fogyasztó”) számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. Amennyiben a szerződés szövegéből és a pénzügyi intézmény által nyújtott ilyen tájékoztatásból egyértelműen felismerhető volt az említett „átlagos fogyasztó” mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli és az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa, a vizsgált kikötés tisztességtelensége a Ptk.209.§ (5) bekezdése alapján nem állapítható meg. Ugyanakkor, ha a szerződés szövegéből és a pénzügyi intézmény által adott tájékoztatásból az árfolyamkockázat *korlátozás nélkülsége* és az árfolyam fogyasztóra nézve kedvezőtlen változásának *felső határ nélkülsége* nem állapítható meg, a kikötés tisztességtelen. (2/2014. PJE 1. pont) A 2/2014. PJE 1. pontja indokolása szerint tehát a tájékoztatásból annak kell kitűnnie, hogy (1.) az árfolyamváltozás hatására a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül (akár többszörösére is) megemelkedhet; (2.) az árfolyamváltozás iránya és mértéke előre nem állapítható meg, annak nincs felső határa; (3.) az árfolyamváltozás lehetősége valós, vagyis a hitel futamideje alatt is bekövetkezhethet. Amennyiben ezen kritériumoknak megfelelően a fogyasztó az árfolyamkockázat valós tartalmáról nem kapott világos és érthető tájékoztatást, vagy a kapott tájékoztatásból nem volt világos a kockázat korlátatlansága és realitása, az árfolyamkockázat telepítése teljes egészében tisztességtelen. Ebben az esetben a fogyasztó a 93/13. EGK irányelv 6. Cikkének (1) bekezdése alapján egyáltalán nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére. (A Civilisztikai Kollégiumvezetők 2015. november 9-10. napján megtartott Országos Értekezlete emlékeztetője 4. oldal)

A konkrét esetben a 2007. május 23. napján megkötött kölcsönszerződés 1.4. pontjában az árfolyamkockázat viseléséről csupán annyi szerepel, hogy „a kölcsön nyilvántartása devizában történik, az adós köteles az árfolyamváltozásból eredő esetleges veszteségek viselésére”. A kölcsönszerződés VIII.19. pontja szerint ugyan a szerződésben nem szabályozott kérdésekben a bank mindenkor Általános Szerződési Feltételeiben (ÁSZF) és Kockázatvállalási Üzletszabályzatában foglaltak az irányadóak, melyekről az adósok kijelentették, hogy azokat megismerték, és az abban foglaltakat magukra nézve kötelezőnek ismerték el.

Azonban az elsőfokú eljárás során a felperes sem a keresetleveléhez, sem más beadványához nem csatolta a szerződés VIII.19. pontjában említett ÁSZF-t és Kockázatvállalási Üzletszabályzatát. Így az elsőfokú ítélet a 19. oldal 4. bekezdésében iratellenesen rögzíti a „kockázatteltérő nyilatkozat” tartalmát és annak kitételeit. Tekintve, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás megtörténtét a pénzügyi intézménynek kell bizonyítania (2/2014. PJE 1. pont indokolása) az ítéletábrla a fellebbezési tárgyaláson nyilatkozattételre hívta fel a felperest a kölcsönszerződés 1.4. pontját meghaladó, részletes tájékoztatást tartalmazó ÁSZF és Kockázatvállalási Üzletszabályzat bemutatására. A felperesi képviselő azonban úgy nyilatkozott, hogy ezek az okiratok nem állnak rendelkezésre.

Az ÁSZF és a Kockázatvállalási Üzletszabályzat hiányában a fogyasztó adós I-II.r. alperesnek a kölcsönszerződés 1.4. pontjában az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó tájékoztatása nem felel meg a fent már részletezett elveknek. Ezért az említett szerződési rendelkezés - mint a szerződés főszerződését meghatározó kikötés - a szerződés egészének érvénytelenségét eredményezi. Mivel a perbeli esetben a felperes által adott tájékoztatásból (I/4. pont) az árfolyamváltozás törlesztőrészletre gyakorolt hatása *korlátozás - és felső határ nélkülisége, valamint realitása* sem tűnik ki, az I-II.r. alperesnek érdemi árfolyamkockázattal nem kellett számolnia. Ezért az I-II.r. alperes az árfolyamkockázat viselésére egyáltalán nem kötelezhető. Ez az érvénytelenségi ok azonban kiküszöbölhető, így a szerződést a 6/2013. PJE 4. pontja szerint érvényessé kell nyilvánítani. (Ptk.237.§ (2) bekezdés) A szerződés csak olyan tartalommal nyilvánítható érvényessé, hogy az I-II.r. alperest az árfolyamkockázat egyáltalán nem terhelheti, mintha azt eredetileg is forintalapúként kötötték volna meg.

Az érvényessé nyilvánítás következményeként végzett elszámolás során a DH törvények és az egyes fogyasztói kölcsönszerződésekből eredő követelések forintra átváltásával kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 2015. évi CXLV. törvény (Forintosítási tv.) nem alkalmazható, mivel az csak az eredetileg devizaalapúnak minősülő szerződésekre irányadó. Jelen esetben pedig - a fentiek szerint - azt forintlapúként megkötöttnek kell tekinteni. Ezért nincs jelentősége annak, hogy a felperes már a DH1 tv. és a 2014. évi XL. törvény (DH2 tv.) szabályai alapján az I-II.r. alperessel megkötött szerződést forintosította, és a 2015. június 10. napján érkezett beadványában a keresetét eszerint módosította. (P.20.821/2014/25. szám)

Valójában a felperesnek az alperesi semmisségi kifogás alapossága -, és a devizalapú szerződés érvénytelenségének megállapítása, majd érvényessé nyilvánítása esetére eshetőleges keresete nem volt. Ezért az ítéletábra a fellebbezési tárgyaláson a 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 4/a. pontja és a semmisségi ok hivatalbóli észlelése kapcsán követendő eljárásról szóló 1/2005. (VI.15.) PK vélemény megfelelő alkalmazásával tájékoztatta a feleket az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötés tisztességtelensége miatti érvénytelenségéről (Ptk.209.§ (1) bekezdés). A tájékoztatásra a felperesi képviselő előadta, hogy az érvénytelenség, az érvényessé nyilvánítás miatt szükséges elszámolásra - a 2007. május 23. napján megkötött kölcsönszerződés alapján - eshetőleges keresetet kíván előterjeszteni.

## VII.

A már említettek szerint a ... Kereskedelmi Kft-vel a felperes által megkötött két kölcsönszerződés esetében sem a Hpt.213.§ (1) bekezdésében meghatározott semmisségi okok, sem pedig a 203.§ (6)-(7) bekezdése árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatását nem kellett alkalmazni. Ezért a törvényszék a 2007. december 21. napján megkötött kölcsönszerződés esetén szükségtelenül vizsgálta, hogy a szerződés IV-V. pontjába foglalt kikötések megfelelnek-e a Hpt.213.§ (1) bekezdése e/ pontjában foglalt követelményeknek. Azzal ugyanakkor egyetértett az ítéletábra, hogy ezen szerződés említett kikötései alapján a hitelező meghatározta a kölcsön 180 havi futamidejét, lejáratát (2022. december 31.), illetve a havi törlesztési gyakoriságot. Ezen túl a felek kikötötték, hogy a felperes a tőke- és kamattörlesztés esedékessége előtt három nappal értesítést küld az adós részére a törlesztés összegéről és az esedékesség időpontjáról. Ezzel, valamint az elsőfokú bíróság által is figyelembe vett, a felperes által P.20.030/2016/16. szám alatt csatolt pénzforgalmi elszámolással a felperes eleget tett a havi törlesztőrészletek meghatározására vonatkozó kötelezettségének.



Az I-II.r. alperes a fellebbezésében azt is kifogásolta, hogy a felperes a ... Kereskedelmi Kft-vel megkötött kölcsönszerződésekben sem tett eleget az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének. A nem lakossági, nem fogyasztói és fogyasztási szerződések esetében a felperest azonban nem terhelte a Hpt.203.§ (6), (7) bekezdés a/ pontja szerinti, valamint a 6/2013. PJE 3. pontjában részletezett tartalmú tájékoztatási kötelezettség. Ezért a céggel kötött szerződések esetében nem tisztességtelen a szerződések azonos tartalmú 1.4. pontjában foglalt árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás. A szerződések megkötésekor az I.r. alperes ügyvezető által képviselt cég a „gazdasági élet professzionális résztvevőjének minősült (...) és megfelelően tájékozódhatott (...) a devizaalapú kölcsönszerződés ügylet jogi lényegéről, előnyeiről és kockázatairól, gazdasági következményeiről”. (A Kúria Gfv.VII.30.387/2016/5. szám alatti, Pfv.VI.21.427/2016/8. szám alatti ítéletei) Az árfolyamkockázat viselésére, és „az árfolyamváltozásból eredő esetleges veszteségek” adós általi viselésére vonatkozó szerződési kikötés ezért nem tért el a szokásos szerződési gyakorlattól, a szerződésre vonatkozó rendelkezésektől lényegesen. Így a felperes hitelezőt nem terhelte külön, az adós cég által elfogadott figyelemfelhívó tájékoztatás kötelezettsége. (Ptk.205/B.§ (2) bekezdés)

### VIII.

Egyetértett az ítéletábra a törvényszék kifejtett álláspontjával abban is, hogy a ... Kereskedelmi Kft-vel megkötött kölcsönszerződések esetében az egyenes adós, főkötelezett céggel szembeni felperesi jogvesztés nem járt egyben a járulékos kötelezett I-II.r. alperes készfizető kezeseivel szemben igényérvényesítési jog megszűntével. A jogosult által a készfizető kezese ellen a főkötelezettel szemben bekövetkező jogvesztést megelőzően indított perben a készfizető kezese által előterjeszhető kifogásokról szóló 1/2010. (VII.30.) PJE indokolásának IV. pontja ugyan kimondja, hogy a főkötelezettel szembeni jogvesztést követően a készfizető kezessel szemben sem lehet igényt érvényesíteni a kezesség járulékos jellegéből következően. (Ptk.273.§ (1), (3) bekezdés) Az említett jogegységi határozat azonban - a jelen perbelitől eltérő - azt a vitás jogkérdést vizsgálta, hogy a készfizető kezese hivatkozhat-e a vele szemben - a főkötelezettel szembeni felszámolási eljárást megelőzően indított perben - a főkötelezettel szemben bekövetkező amiatti hitelezői jogvesztésre, hogy a jogosult a követelését a felszámolási eljárásban nem jelentette be. [A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 37.§ (3) bekezdés] A törvényszék helytállóan mutatott rá, hogy a jogegységi határozatban és az I-II.r. alperes által felhozott EBH 2012.P.10. szám alatt közzétett elvi határozatban foglaltaktól *két lényeges tény* tekintetében eltér a jelen perbeli tényállás. Így a főkötelezett törlésére nem felszámolási eljárás, hanem *ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárást* követően került sor. (Ctv.89-93.§) Ebben az eljárásban - a Ctv. esetbeli megszüntetési eljárás idején hatályos szövege szerint - a megszüntetési eljárás megindításáról szóló, Cégléletről közzétett végzésben a cégbíróság arra is felhívást tesz közzé, hogy a cég hitelezői a hitelezői igényüket 30 napon belül jelentsék be. (Ctv.91. § (1) bekezdés) Azonban a hitelezői igény bejelentésére vonatkozó felhívás figyelmen kívül hagyása és a hitelezői igények bejelentésének elmulasztása - a Ctv. szövege szerint, szemben a Cstv.37.§ (3) bekezdésével - jogvesztéssel nem jár. A jogvesztés hiánya következik abból, hogy az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárást - fellelhető vagyon megállapítása esetén - követő felszámolási eljárásban (Ctv.92.§ (1) bekezdés) a hitelezőt - a cégbíróság előtti eljárásban bejelentéstől függetlenül - változatlanul terheli a hitelezői igény bejelentésének kötelezettsége. (Cstv.28.§ (2) bekezdés f/ pont, 37.§ (1) bekezdés)

Másfelől a főkötelezett ... Kereskedelmi Kft. cégnyilvántartásból *törlését* (2011. március 2.) *megelőzte* a járulékos kötelezett, készfizető kezese I-II.r. alperes hátralékos kölcsöntartozás *kifizetésére vonatkozó felszólítása*. (2010. május 31.) A fizetésre felszólítással a jogosult felperes

közvetlenül fordulhatott követelése érvényesítése érdekében a készfizető kezés I-II.r. alperesekkel szemben. (Ptk.274.§ (2) bekezdés) A fizetési felszólításokkal a felperes a készfizető kezéseket „megintette”, így megtörtént a kezésekkel szembeni, a követelés érvényesítése iránti azon első jogcselekmény, amely miatt a kezések már ez okból sem hivatkozhatnak a felperes főkötelezettel szembeni jogvesztésére. (EBH 2012.P.10.)

Annak, hogy a fellebbezés szerint ezeket a fizetési felszólításokat az I.r. alperes a pénzügyi intézménynek bejelentett lakóhelyén (...) nem saját maga, hanem édesapja vette át; illetve a II.r. alperes lakóhelye a fizetési felszólítás kézbesítésekor már megváltozott és emiatt érkezett vissza a felpereshez „nem kereste” jelzéssel, az elsőfokú bíróság helyes megítélése szerint nem volt érdemi jelentősége. A bírósági gyakorlat szerint ugyanis a felszólítás akkor is közöltnak tekinthető, ha az amiatt nem jut a címzett tudomására, mert a felszólítást tartalmazó irat átvétele az érdekelt fél hibája miatt hiúsul meg. (BH 2006.12., BH 2010.41) Helyesen mutatott rá a törvényszék, hogy az I-II.r. alperes kezések által is aláírt 2005. augusztus 17. és 2007. december 21. napján kelt kölcsönszerződések azonos tartalmú VIII.3. pontja szerint az adóst haladéktalan értesítési kötelezettség terhelte minden olyan körülmény, lényeges esemény bejelentésére, amely a hitel visszafizetését, a hitel céljának megvalósulását befolyásolhatja. Az ugyan kétségtelen, hogy a szerződés kifejezett szövege szerint ez a haladéktalan értesítési kötelezettség az „adóst” terhelte, azonban a kölcsönszerződés készfizető kezesként, illetve „dologi adósként” aláírása folytán a kölcsöntartozás adósaivá váltak a járulékos kötelezett kezések és a jelzálogadós I.r. alperes is. A készfizető kezés és a jelzálogadós lakóhelyének megváltozása pedig értelemszerűen jelentősen befolyásolja a hitel visszafizetését, a hátralékos hitel behajtását.

Alaptalanul hivatkozott az I-II. r. alperes a fellebbezési eljárás során arra is, hogy a kezési kötelezettség alól a Ptk. 276. § (2) bekezdése alapján mentesültek, a főadós ... Kereskedelmi Kft.-vel szembeni jogvesztés miatt. Mint ahogy arra a Legfelsőbb Bíróság a 1/2010. (VII.30.) PJE indokolásának V. pontjában rámutatott, a készfizető kezés késedelembe esése már önmagában kizárja azt, hogy a követelés a jogosult hibájából váljon behajthatatlanná. A fent már részleteztettek szerint a felperes hitelező már a főadóssal szembeni jogvesztést megelőzően felhívta a készfizető kezés I-II. alperest a hátralékos kölcsöntartozás kifizetésére. Ez nem történt meg, így az I-II. alperes a felperessel szemben késedelembe esett. Ezért a kezési kötelezettség alóli mentesülésükre nem hivatkozhatnak.

## IX.

Az elsőfokú bíróság ugyan ítélete indokolásában nem tért ki arra, hogy miért mellőzte a per tárgyalása felfüggesztését a Pp. 152. § (2) bekezdése alapján az I.r. - II.r. alperes által megjelölt előzetes döntéshozatali eljárások (C-483/16., C-51/17. és C-126/17.) befejezéséig. Ez a relatív eljárási szabálysértés azonban az ügy érdemi megítélését nem befolyásolta, ugyanis a másodfokú eljárás során rendelkezésre álló adatokból kitűnően a törvényszék nem tévedett, amikor mellőzte a felfüggesztést. Az ítéletábra a másodfokú eljárásban sem látta indokoltnak a per tárgyalása felfüggesztését az alperesek által felhozott előzetes döntéshozatali eljárások befejezéséig. Nem lehet helye sem az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének, sem pedig a már folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig a per tárgyalása felfüggesztésének, ha a felmerült, hivatkozott jogkérdés az ügy elbírálása szempontjából nem releváns és az uniós rendelkezést az Európai Bíróság már értelmezte vagy az uniós jog helyes értelmezése annyira nyilvánvaló, hogy azzal kapcsolatban ésszerű kétség nem merül fel. (BH. 2017.22., BDT. 2012.2816)

Az I.r. - II.r. alperes semmisségi kifogásaiban felvetett jogkérdések esetében a C-483/16. szám alatt (... kontra ... Zrt.) alatt folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás eredménye (a fogyasztói igényérvényesítés esetén a DH. 2. törvény 37. §-a által támasztott „többletkövetelmények” szabályainak mellőzése) a perbeli esetben jelentőséggel nem bír. A konkrét esetben ugyanis a felperes a követelése behajtása iránti, úgynevezett „direkt pert” indított, az alperesi semmisségi kifogás pedig nem terjedhet ki az érvénytelenségi jogkövetkezményei alkalmazása iránti kérelemre.

Jelen perben mindkét fokú bíróság vizsgálta, hogy a perbe hozott kölcsönszerződések árfolyamkockázatot adósrá telepítő rendelkezése és az erre vonatkozó tájékoztatás tisztességtelen-e. Emiatt a jelen perben hozott döntést nem érinti a C-51/17. szám alatt (... és az ... Bank Nyrt. között folyamatban lévő) előzetes döntéshozatali eljárás eredménye.

Az ítéletábra által a fent (III. pont) kifejtettek szerint a ... Kereskedelmi Kft. céggel megkötött kölcsönszerződések esetében a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja szerinti semmisségi ok nem vizsgálható, Az ugyancsak már rögzítettek szerint az I.r. - II.r. alperes adóssal megkötött, 2007. május 23. napján kelt lakossági kölcsönszerződés módosított I. pontja alapján a szerződés tárgya, a kiadó és a befizető pénznemben meghatározott folyósított összeg kétségen kívül meghatározható, az nem tisztességtelen. Emiatt nem volt helye a C-126/17. szám alatt (... és az ... Zrt. között) folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig sem a per tárgyalása felfüggesztésének. (Megjegyzendő, hogy az ítéletábra a másodfokú ítélet írásbafoglalása során észlelte, hogy ez az előzetes döntéshozatali eljárás 2018. február 22-én befejeződött. Az Európai Bíróság végzése I. pontja szerint pedig ha a folyósított összeg meghatározása a folyósítás időpontjában érvényes árfolyamtól függ, a világos és érthető megfogalmazás követelményének a szerződéses előírás megfelel, ha a ténylegesen kölcsönadott összeg számítási módszerei, valamint az alkalmazandó árfolyam átlátható, vagyis a szokásosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekinthető átlagos fogyasztó pontos és érthető szempontok alapján értékelheti az e szerződésből eredően őt érintő gazdasági következményeket, köztük különösen a kölcsönének teljes költségét)

Ezekre figyelemmel az ítéletábra az I.r. - II.r. alperesek tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmét elutasította.

Az ítéletábra - a Pp.213.§ (2) bekezdése alapján meghozott részítéletével - az elsőfokú ítéletet a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján részben - a 2007. május 23. napján kelt kölcsönszerződés alapján érvényesített 10.879.471,- Ft tőke, 5.728.781,- Ft ügyleti kamat, 1.475.010,- Ft késedelmi kamat, 65.536,- Ft költség, a tőkeösszeg ügyleti- és késedelmei kamatai megfizetésében marasztaló rendelkezését - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a körben a per újabb tárgyalására és új határozat hozatalára utasította.

Ezt meghaladóan - a 2005. augusztus 17-én és 2007. december 21-én kelt kölcsönszerződés körében - az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részítéletével helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet részbeni hatályon kívül helyezése folytán a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az ítéletábra mellőzte az elsőfokú ítélet le nem rótt kereseti illeték és perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését.

Az elsőfokú eljárás során felmerült le nem rótt kereseti illeték- és ügyvédi munkadíj 2/3-a (1.320.000,- Ft perköltség és 1.000.000,- Ft le nem rótt kereseti illeték) egyetemleges viselésére az I.r. - II.r. alperest kötelezte; míg 680.000,- Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltség és 500.000,- Ft le

nem rótt kereseti illeték viseléséről az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárás eredményeként kell rendelkeznie.

A másodfokú eljárásban a per tárgyának értéke 91.000.000,- Ft-ban volt meghatározható. Az I.r. - II.r. alperes fellebbezésén a személyes költségmentességükre figyelemmel le nem rótt illeték így 2.500.000 - 2.500.000,- Ft-ban határozható meg. (Itv. 46. § (1) bekezdés) Az I.r.- II.r. alperes fellebbezése a pertárgy értékének 2/3 részében volt eredménytelen, így a le nem rótt fellebbezési illetékből 1.650.000 - 1.650.000,- Ft-ot a magyar állam visel. (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §) A fennmaradó 850.000 - 850.000,- Ft fellebbezési illeték viseléséről az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárás eredményeként kell határoznia.

Az V.r. - VI.r. alperes fellebbezésén le nem rótt illetéket a fellebbezések eredménytelensége folytán szintén a magyar állam viseli.

Az ítélet tábla a teljes pernyertesség esetére a fellebbezési eljárásban a felperes, valamint az I.r. - II.r. alperes jogi képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (R) 3. § (2), (5) - (6) bekezdései alapján az áfával növelt 1.270.000 - 1.270.000,- Ft-ban állapította meg. Az I.r. - II.r. alperes 2/3 arányú másodfokú pervesztése folytán az I.r. - II.r. alperes 838.200 - 838.200,- Ft másodfokú perköltséget köteles a felperesnek megfizetni. A hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárás eredményeként az elsőfokú bíróság határozhat a hatályon kívül helyezett részre eső másodfokú perköltségről, melynek összegét az ítélet tábla a Pp. 252. § (4) bekezdése szerint csupán megállapította. (A felperes esetében 317.500,- Ft-ban, míg az I.r. - II.r. alperes esetében 432.000,- Ft - 432.000,- Ft-ban.)

Az V.r. - VI.r. alperes fellebbezése eredménytelensége miatt az V.r. - VI.r. alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján viselni köteles a felperes fellebbezése folytán felmerült ügyvédi munkadíjból álló perköltségét, melynek összegét az ítélet tábla a R. 3. § (3), (5) - (6) bekezdései alapján az áfával növelt 12.700 - 12.700,- Ft-ban határozta meg.

A részben megismételt eljárás során a törvényszéknek elsődlegesen a felperest fel kell hívnia, hogy a fent már kifejtettek szerint (VI. pont) terjessze elő a 2007. május 23. napján kelt fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés esetében az érvényessé nyilvánítás miatt szükséges elszámolás figyelembevételével az eshetőleges keresetét. Az elszámolás és az eshetőleges kereset előterjesztése során arra kell tekintettel lenni, hogy ez a szerződés már nem deviza alapúnak, hanem forint alapúként megkötöttnek kell tekinteni. Az elszámolás során a tartozás tőkeösszegének a ténylegesen folyósított forintösszeg, jelen esetben 7 millió forint minősül. Ügyleti kamatként a piaci forintkamatot kell alkalmazni, amely a szerződéskötés napján a forintra irányadó pénzpiaci kamat (HUF BUBOR) növelve a felek közötti szerződésben kikötött kamatfelárral, jelen esetben évi 7,5%-kal (Szerződés III.1. pont). Az elszámolási kereset esetleges alperesi vitatása és az elszámolás elveinek és összegének felperesi bizonyítását követően kerülhet a törvényszék abba a helyzetbe, hogy a kölcsönszerződés alapján érvényesített követelésről ítéletet hozzon.

G y ő r , 2018. február 14.

**Dr. Szalai György sk. a**  
tanács elnöke

**Dr. Ferenczy Tamás sk.**  
előadó bíró

**Dr. Mészáros Zsolt sk. bíró**

A kiadmány hitelül

kiadó: